

Ināra Klekere

Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Grāmatniecības muzejs:
identitātes un komunikācijas aspekti

Rīga, 2012. gada 18. oktobrī

Grāmatniecības muzeja identitātes pamatnosacījumi

- Unikālais LNB iespieddarbu un rokrakstu krājums
- Bibliotēkas sociālā misija

“Atmiņas institūcijas”- kopīgais un atšķirīgais

Z. Stranska (*Stransky*) formulētās muzeja funkcijas

- Atlase
- Tezaurēšana (ietverot glabāšanu)
- Prezentācija – atgriezeniskās saites radīšana starp muzeālo realitāti un sabiedrības apziņu

LNB krājuma muzealizācijas raksturojums

Atlase:

izstrādāti krājuma veidošanas mērķi un kritēriji

LNB krājuma muzealizācijas raksturojums

Tezaurēšana:

- katalogizācija (manuālie un elektroniskie katalogi)
- bibliogrāfija (eksemplāru līmenī)
- grāmatzinātnes pētījumi
- glabāšana (konservācija un restaurācija
digitalizācija)

LNB krājuma muzealizācijas raksturojums

Prezentācija:

izstāžu darba pieredze; pastāvīgā ekspozīcija
“Latviešu grāmatniecības vēsture” u.c.

Secinājums:

- LNB reto grāmatu un rokrakstu krājumam (konkrētajā gadījumā) līdzīgi kā citu lielo bibliotēku analogu struktūrvienību krājumiem kopumā raksturīgs samērā augsts muzealizācijas līmenis.
(Bibliotēku praksē retumu nodaļas dažkārt iegūst grāmatu muzeju nosaukumus, piemēram “Muzej knigi” Maskavā.).

Ieceres darbam LNB jaunajā ēkā

- Jaunas pastāvīgās ekspozīcijas izveide
- Perspektīvā – Latvijas grāmatniecības muzeja izveide

Šodienas semināra kontekstā:

LNB topošā muzeja pastāvīgā ekspozīcija un ar to saistītie
muzejkomunikācijas aspekti

Viela pārdomām: 1

Recepcijas divi veidi: kulta vērtība; izstādīšanas vērtība.

*Kulta darinājumiem svarīgākais ir tas, ka tie pastāv,
nevis – ka tie ir aplūkojami*

Valters Benjamins

Viela pārdomām: 2

Benjamina fenomens

Viela pārdomām: 3

- vēstījuma patoss ekspozīcijā
- mīti, stereotipi un priekšstati saistībā ar LNB jaunās ēkas tēlu (augšāmceltā “Gaismas pils” un tās nogrimušās bagātības; “stikla kalna” dārgumi utt.)

Pastāvīgās ekspozīcijas “Latvijas grāmatniecības vēsture” satura izstrāde

Secinājumi pieredzes apkopojumam darbā ar pašreizējo ekspozīciju “Latviešu grāmatniecības vēsture”

Pastāv pieprasījums:

- pēc plašāka, skolu un studiju programmām atbilstīga kultūrvēsturiskā konteksta - periodika, “jaunlatvieši”, “jaunā strāva”, “literārie grupējumi”
- pēc lielāka grāmatniecības pieminekļu klāsta ekspozīcijā - “parādiet mums “Latviešus””

Vērojama pieaugoša interese par minoritāšu un diasporu kultūru, kas rezultējas pieprasījumā pēc šādas ievirzes informācijas pasnieguma ekspozīcijā

Pastāvīgās ekspozīcijas “Latvijas grāmatniecības vēsture” satura izstrāde

Muzeja valodas pamatvienība - grāmata kā intelektuālo, māksliniecisko un tehnisko centienu, meklējumu, pieredzes un iespēju rezultāts.

Muzejs un aura

vienreizīgais tāluma fenomens tuvajā

Valters Benjamins

Pastāvīgās ekspozīcijas “Latvijas grāmatniecības vēsture” eksponātu veidi

- Iespieddarbi
- Manuskripti
- Cenzūras materiāli
- Arhivālijas
- Kartes un attēlizdevumi
- Poligrāfiskā aprīkojuma priekšmeti
- Memoriālie priekšmeti
- Sadzīves fona priekšmeti
- u.c.

Teksta vizualizācija: 1

Muzejvalodas vizualizācija

Teksta vizualizācija: 2

Literāra teksta “vizualizācija” –
vai var parādīt literatūru?

Paldies par uzmanību!

*Patiesā cieņā,
Ināra Klekere*